

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Case note: Hof Leeuwarden (LJN BV6422: X/Apart Meubel- en Interieurbouw)

Loos, M.B.M.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Loos, M. B. M., (2012). *Case note: Hof Leeuwarden (LJN BV6422: X/Apart Meubel- en Interieurbouw)*, Feb 21, 2012. (Tijdschrift voor Consumentenrecht & Handelspraktijken; Vol. 2012, No. 4).

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Koop roerende zaken

Hof Leeuwarden 21 februari 2012

(*mrs. Wind, Van Rijssen en Tubben*)

LJN BV6422

(*X/Apart Meubel- en Interieurbouw*)

(Zie de noot onder deze uitspraak.)

- *levering en installatie inbouwkeuken*
- *consumentenkoop*
- *aanneming van werk*
- *samenloop*
- *verjaring*

De beoordeling

1. De feiten

1.1. In haar vonnis van 26 mei 2010 heeft de rechtbank een aantal feiten vastgesteld die tussen partijen niet in geschil zijn. Deze feiten staan daarmee ook in hoger beroep vast, het gaat om het volgende.

1.2. Q drijft een onderneming onder naam Apart Meubel- en Interieurbouw.

1.3. B en A waren in 2003 (buiten gemeenschap van goederen) gehuwd en lieten toen een woning bouwen te (...).

1.4. In oktober 2003 heeft Bureau B + O Architecten B.V. namens en voor rekening van B en A aan Q opdracht verstrekt met betrekking tot de keuken en het interieur in de betreffende woning. In de periode oktober 2003-april 2004 is de opdracht uitgevoerd.

1.5. Q heeft ter zake de uitvoering van de opdracht meerdere facturen gestuurd aan B en A. Een factuur van 13 april 2004 van € 15 481,90 (inclusief btw) is door B en A niet betaald.

1.6. In een brief van 31 maart 2006 schreef Bureau B + O een brief aan B en A onder meer:

Destijds dd 16 oktober 2003 hebben wij namens en voor rekening van u opdracht verstrekt aan Apart Meubel- en Interieurbouw voor diverse interieurwerkzaamheden ten behoeve van uw woonhuis. Het blijkt dat nog een factuur open staat ten bedrage van € 15 481,90 inclusief 19% BTW.

Wij vinden het niet redelijk dat dit volledige bedrag nog altijd openstaat. De heer Q heeft destijds een voorstel gedaan om € 2600 op het openstaande bedrag in mindering te brengen.

Wij verzoeken u aan uw verplichtingen te voldoen en het hiermee openstaande bedrag ten bedrage van € 12 881,90 per omgaande aan de heer Q te betalen.

1.7. In een brief van 1 april 2009 van de Centrale Bond van Meubelfabrikanten worden B en A namens Q (aangeduid als Apart) aangemaand voor 15 april 2009 te betalen. Voorts staat in deze brief:

Deze aanmaning geschiedt ter inroeping, verwezenlijking en bewaring van de rechten van Apart en meer in het bijzonder teneinde te verhinderen dat de aanspraken getroffen worden door verjaring.

2. *Het geschil en de beslissing in eerste aanleg*

Q vordert betaling van € 15 971,90 met rente en kosten voor onder meer het leveren en installeren van een keuken. B beroept zich op verjaring van die vordering. Hij stelt de stuitingsbrief waarop Q zich beroept niet te hebben ontvangen. Ook beroept B zich op opschorting. De rechtbank heeft het beroep op verjaring en opschorting verworpen en de vordering van Q toegewezen tegen zowel B als A.

4. *Grief II*

4.1. Grief II ziet op de vraag of de korte verjaringstermijn van art. 7:28 BW hier van toepassing is. Volgens B is tussen partijen een overeenkomst tot aanneming van werk

---

20. Ktr. Hilversum 25 januari 1995, *Prg.* 1995, 4247, r.o. 4.4.

(art. 7:750 lid 1 BW) tot stand gekomen en is van een gemengde overeenkomst geen sprake. Met een beroep op art. 7:5 lid 4 kwalificeert B deze overeenkomst vervolgens als consumentenkoop en stelt dat art. 7:28 BW van toepassing is. Ook Q heeft betoogd dat sprake is van aanneming van werk. Volgens hem is art. 7:28 BW echter niet van toepassing. Dienaangaande overweegt het hof het volgende.

4.2. Art. 7:5 lid 4 BW is bij wet van 6 maart 2003, Stb. 2003, 110 ingevoerd als aanvulling op de reeds bestaande tekst van art. 7:5 BW. Zij vormt de neerslag van art. 1 lid 4 van de Richtlijn betreffende bepaalde aspecten van de verkoop en de garanties voor consumptiegoederen (Richtlijn 1999/44/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 mei 1999, PbEG L 171) welke bepaling luidt: 'Overeenkomsten tot levering van te vervaardigen of voort te brengen consumptiegoederen vallen eveneens onder deze richtlijn.'

4.3. In de memorie van toelichting op art. 7:5 lid 4 BW is onder meer overwogen:

'Indien evenwel de materialen geheel of ten dele afkomstig zijn van degene die het werk moet opleveren en het bij het vervaardigen van de zaak van belang is dat deze op een bepaalde wijze tot stand wordt gebracht, kan dit afhankelijk van de omstandigheden als een koopovereenkomst, als aanneming van werk, danwel als een gemengde overeenkomst worden beschouwd. Men denke bijvoorbeeld aan de vervaardiging en levering van een kunstgebit of maatpak. Het zal dan van de omstandigheden afhangen hoe de overeenkomst moet worden getypeerd.' (TK, 2000-2001, 27809, nr. 3, p. 13).

4.4. De wetgever heeft hier kennelijk het oog gehad op afgrenzingsproblemen waarin de overeenkomst zowel eigenschappen van koop als van aanneming van werk vertoont. Die situatie doet zich hier voor. Hoewel partijen nadrukkelijk hebben gesteld dat sprake is van aanneming van werk bevat de onderhavige overeenkomst ook eigenschappen van koop. Als sprake is van aanneming van werk, waarbij sprake is van de levering van een consumptiegoed is in de memorie van toelichting (TK, 2000-2001, 27809, nr. 3, p. 13) overwogen:

'De richtlijn vereist in ieder geval dat indien het een consumptiegoed betreft de regels van koop van toepassing zijn. Dit betekent dat indien sprake zou zijn van aanneming van werk, toch ook de regels van consumentenkoop van toepassing zijn, en deze zo nodig de regels van aanneming van werk moeten verdringen. Dit is in het nieuw voorgestelde artikel 5 lid 4 tot uitdrukking gebracht. Zou evenwel sprake zijn van een gemengde overeenkomst, dan zijn ingevolge artikel 215 van Boek 6 BW de bepalingen van beide soorten overeenkomsten naast elkaar van toepassing. Indien evenwel deze bepalingen voor een specifieke rechtsvraag niet verenigbaar zijn, moet gekozen worden tussen de regels van koop of van aanneming van werk. De richtlijn vereist echter ook voor dat geval dat de regels van consumentenkoop prevaleren, zodat voor

deze situatie een van artikel 215 van Boek 6 BW afwijken-de regel moet worden gecreëerd. Ook dit is in het nieuw voorgestelde artikel 5 lid 4 tot uitdrukking gebracht.'

4.5. Gezien het vorenstaande dient de overeenkomst mede te worden aangemerkt als consumentenkoop en is art. 7:28 BW daarop van toepassing, waarin is bepaald: 'Bij een consumentenkoop verjaart de rechtsoverdracht tot betaling van de koopprijs door verloop van twee jaren.'

4.6. De rechtsoverdracht tot betaling van de koopprijs verjaart derhalve door verloop van twee jaren na de aanvang van de dag, volgende op die waarop de vordering opeisbaar is geworden, derhalve – nu de factuur dateert van 13 april 2004 – op 13 april 2006. Grief II slaagt.

5. De overige grieven

5.1. B heeft betoogd dat de verjaringstermijn niet is gestuit.

5.2. Het hof oordeelt dienaangaande dat zelfs als de brief van 1 april 2009 (zie 1.7.), anders dan B stelt, hem zou hebben bereikt, van stuiting van de verjaringstermijn geen sprake kan zijn nu die termijn reeds op 13 april 2006 was voltooid. De vordering van Q is verjaard en dient te worden afgewezen. In zoverre slaagt grief III.
(...)

NOOT

Over de samenloop tussen de regeling van de consumentenkoop en de regeling van de aanneming van werk) bestaat weinig rechtspraak. Dat is merkwaardig, omdat de verhouding tussen beide regelingen sinds de implementatie van de Richtlijn consumentenkoop in 2003 ingrijpend is veranderd. Tot de implementatie van de richtlijn werd een overeenkomst waarbij een roerende zaak werd geleverd en vervolgens werd geïnstalleerd, gekwalificeerd als een koopovereenkomst gevolgd door een aannemingsovereenkomst, waarop de koopregeling werd toegepast op het koopgedeelte en de aannemingstitel op de installatie. Volgde de levering van de roerende zaak en de installatie daarvan echter uit de overeenkomst tot de bouw van een woning voort, werd de gehele overeenkomst als een overeenkomst van aanneming van werk beschouwd. Was de wil van partijen gericht op het aangaan van een aannemingsovereenkomst, dan was die wil beslissend.¹ Onder de beoefenaren lijkt de gedachte te leven dat deze situatie nog altijd geldend recht is. Zo schrijft Van den Berg in zijn bewerking van de Asser-serie dat het onderscheid tussen koop en aanneming hetzij wordt gezocht in de aard van de tot stand te brengen zaak (koop bij vervangbare zaken, aanneming bij specieszaken), dan wel in de aard van de prestatie (aanneming indien de arbeidsprestatie centraal staat, koop in andere gevallen).²

1. Zie bijv. H.O. Thunnissen, *Aanneming van werk*, in: Asser/Kortmann, De Leede & Thunnissen (5-III), Zwolle: Tjeenk Willink 1994 (zevende druk), nr. 491.
2. Zie M.A.M.C. van den Berg, *Aanneming van werk*, in: Asser/Van den Berg (5-IIIC), Deventer: Kluwer 2007 (eerste druk), nr. 33.

Naar geldend recht is deze opvatting met de implementatie van de Richtlijn consumentenkoop achterhaald.³ Wanneer een overeenkomst strekt tot levering van een roerende zaak en tot overgang van de eigendom van die zaak, en handelt de leverancier van die zaak in de uitoefening van een beroep of bedrijf en de wederpartij als consument, dan is de overeenkomst te kwalificeren als een consumentenkoop in de zin van art. 7:5 BW indien de consument voor de roerende zaak een prijs in geld betaalt. Indien de te leveren roerende zaak nog geproduceerd moet worden, dan is de overeenkomst tevens te kwalificeren als een overeenkomst tot aanneming van werk indien het gaat om een specieszaak. Art. 7:5 lid 4 BW bepaalt voor die situatie nadrukkelijk dat in dat geval de regeling van de consumentenkoop en de aanneming van werk naast elkaar van toepassing zijn, maar dat in geval van strijd tussen beide regelingen de regeling van de consumentenkoop dwingendrechtelijk voorgaat. Dat is van belang omdat de regeling van de aanneming van werk voornamelijk aanvullend recht bevat waarvan partijen derhalve in beginsel kunnen afwijken, terwijl de regeling van de consumentenkoop voornamelijk van dwingend recht is. Bovendien is de regeling van de consumentenkoop op een aantal punten nadrukkelijk gunstiger voor de consument dan die van de aanneming.

Een eerste voorbeeld hiervan biedt het geval waarin de verkoper/aannemer een roerende zaak produceert (derhalve: aanneming) en levert en in eigendom overdraagt (derhalve: koop) en de consument een op zich duidelijk zichtbaar gebrek niet bij aflevering, maar pas korte tijd later ontdekt. Wordt de aannemingsregeling toegepast, dan had de consument het gebrek ten tijde van de aflevering moeten melden, bij gebreke waaraan hij geacht wordt het gebrek te hebben aanvaard (art. 7:758 BW). Dat betekent dat volgens de aannemingsregeling de onplettende consument met lege handen staat. Wordt daarentegen de consumentenkoopregeling toegepast, dan heeft de consu-

ment op grond van art. 7:23 BW nog ten minste twee maanden na de feitelijke ontdekking van het gebrek om te klagen.⁴

Een tweede ander belangrijk voorbeeld biedt de in deze zaak spelende verjaringstermijn. Bij aannemingszaken gelden de algemene regels van art. 3:307, 310 en 311 BW: een vordering tot nakoming verjaart in beginsel vijf jaar na opeisbaarheid, een vordering tot schadevergoeding vijf jaar na het ontstaan van de schade en de bekendheid bij de schuldeiser van de schade en de tekortkoming, en een vordering tot ontbinding vijf jaar nadat de schuldeiser bekend is geworden met de tekortkoming. Voor de koop geldt dat de verjaringstermijn bij non-conformiteit voor zowel ontbinding als schadevergoeding in beginsel twee jaar duurt en aanvangt bij de klacht (art. 7:23 lid 2 BW), terwijl in het geval van een consumentenkoop de verjaringstermijn voor de betaling van de koopprijs twee jaar bedraagt en deze termijn begint te lopen vanaf het moment van opeisbaarheid (art. 7:28 BW).

Kortom: wanneer een professionele partij tegen betaling een roerende zaak dient te vervaardigen en hij deze vervolgens aan een consument moet leveren en hij bovendien aan de consument (ook) de eigendom dient over te dragen, is op de overeenkomst in ieder geval de regeling van de consumentenkoop van toepassing. Op de productiefase kan daarnaast ook de regeling van de aanneming van werk van toepassing zijn, wat onder meer betekent dat de bijzondere bepalingen over meerwerk (art. 7:755 BW) en de waarschuwingsplicht van de aannemer (art. 7:754 BW) van toepassing zijn, maar zodra de roerende zaak is geleverd, worden de aannemingsbepalingen grotendeels overvleugeld door de bepalingen van de consumentenkoop.

Prof. mr. M.B.M. Loos

3. Zo ook Jac. Hijma, *Koop en ruil*, in: Asser/Hijma (5-I), Deventer: Kluwer 2007 (zevende druk), nr. 19.

4. Zie voor een geval waarin deze problematiek speelde: Rb. Rotterdam 28 januari 2009, *LJN* BH3367, over een op maat gemaakte boekenkast.